

Koralveckan 1975

1975 års koralvecka hade som tema »Ny gudstjänst – och gammal» och var förlagd till Sigtunastiftelsen. Ett tjugotal deltagare upplevde gemenskap och trivsel i denna märkliga miljö, som så helt skiljer sig från allt vad moderna kursgårdar vill säga. Mellan föredrag och sångövningar kunde man besöka det förnämliga biblioteket i ena änden av den fantastiska byggnaden eller kanske man föredrog att slå sig ned i Rosengården, en plats där tiden tycks stå stilla och ron är fullständig. För den som behövde röra på sig var en promenad i skogsbacken bakom byggnaden eller ett besök i det idylliska Sigtuna ett lämpligt mål.

Mitt i byggnaden finns kapellet där vi ofta vistades. Här sjöng vi dagens tideböner eller deltog i meditationerna ledda av kursledaren, kyrkoherde Karl-Erik Wallin. Som vanligt vid LPS-veckor medverkade flera av kursdeltagarna med solosång, orgel och blockflöjtsmusik i samband med kvällsgudstjänsterna. Vid ett par tillfällen medverkade kursdeltagarna med körsång vid gudstjänster i Mariakyrkan i Sigtuna. Den gregorianska sången övades flitigt under Gudrun Zethelius ledning.

Föredragen under veckan rörde sig helt naturligt kring handboks- och psalmkommitténs förslag. Redan första dagen fick vi lyssna till biskop Sven Silén, som talade om »Ny gudstjänst – gammal bekännelse». Vad Svenska Kyrkan står för i teologiskt avseende finns sammanfattat i Luthers lilla katekes,» men jag vill påstå, sa biskop Silén bl a, »att det i de blå pärmar (handboksförslaget) finns sådant som strider mot detta, avvikelser från Svenska Kyrkans lära.»

»Om vi inte besinnar oss inom Svenska Kyrkan till dess lära och bekännelse och vad vi står för, går vi mot en inre upplösning, som är värre än organisatoriska misstag och annat. Vi är ingen traditionslös kyrka. Detta är mycket viktigt när man ska göra liturgiska texter och böner. Bekännelsen måste reglera varje

moment i gudstjänsten, ingenting får strida mot läran.»

Professor Lars Hartman behandlade »Ny gudstjänst – ny teologi?» Han inledde med att klargöra rent grundläggande begrepp. »Jesus är i den kristna gudstjänsten subjektet. Han är vårt liv. Detta betyder att Kristus är subjektet för allt kristet liv, ingenting är undantaget.»

Lars Hartman talade också om olika teologiska strömningar som påverkat handbokskommitténs arbete. Bl a sekulariseringsteologin, som tar sig uttryck i gudstjänstformer där man läser texter, som inte är bibeltexter utan politiska dokument osv.

En annan teologisk strömning är den sk existentiella teologin. Man betonar ett personligt intresse eller personlig gudsupplevelse.

»En kyrkas tro och hennes sätt att leva har direkt nedslag i hennes rit», avslutade Lars Hartman.» Handbokskommitténs förslag återspeglar mycket av vad Svenska Kyrkan tror medvetet och omedvetet för närvarande. Det är viktigt att man vet vad man vill, när det gäller vilken gudstjänst man vill ha.»

Om »Ny gudstjänst – 30-tal, 40-tal och 70-tal» informerade f domkyrkoorganisten Henry Weman. Han berättade om hur han, biskop Aulén, Oskar Lindberg och David Wikander på 30-talet arbetade med 1937 års psalmbok.

Hur väckelsemelodier togs in i psalmboken efter det att man hade tagit bort en del punkteringar. »Ni vet hur det gick», sa Henry Weman. »Mitt sista offentliga uppdrag var att sitta som ordförande i den kommitté, som fick till uppgift att tillbakaföra väckelsemelodier till sin ursprungliga form.»

Henry Weman berättade också om hur 1942 års mässbok innebar ett genombrott i vårt land för den gregorianska koralen. »Och nu står vi inför detta egendomliga fenomen att det nya handboksförslaget kommer med det rikaste utbud av gregoriansk koral som fun-

nits i vår kyrka. Vi kan täcka hela kyrkoåret. Och detta kommer i en tid då gregorianiken inte är inne.»

Kyrkoherde Gunnar Weman hade ändrat sitt ämne »Ny gudstjänst – hur ser den ut?» till »Ny gudstjänst – hur bör den se ut?». Han betonade vikten av att ha klart för sig vilken gudstjänstens uppgift är. Ett tag var det en tendens att ju mer världsliga böner och ju fler världsliga problem som togs upp ju bättre var det. Men sådant avhandlas ofta bättre i riksdagen än från predikstolen. »Det riktiga är väl att vara inordnad i det som är Faderns vilja, Sonens skaparkraft och Den Helige Andes arbete. Vi skall rätt kunna bedja i nuet och sam-

tidigt slå vakt om allt det som är kyrkans speciella signum.»

Det sista föredraget hölls av direktör Ulf Söderlind och det handlade om »Ny gudstjänst – hur berör den människan». Här tog Ulf Söderlind upp nutidsmänniskans problem med att förstå kyrkans språk och symboler. Han betonade dock risken för inaktualitet om man i böner och psalmer använder ett alltför vardagsbetonat språk. Det finns också en risk för övertydlighet i strävan att göra texterna tillgängliga. »All must och kraft, allt mysterium kan försvinna.»

Anki Lindström